

Advies

Voorstel van onderwijskwalificatie Graduaat in het informatiebeheer: bibliotheek en archief

AHOVOKS adviseert om, in uitvoering van artikel 15 en 15/1 van het decreet betreffende de kwalificatiestructuur van 30 april 2009, ingevoegd bij het decreet van 12 juli 2013 en vervangen bij het decreet van 23 december 2016, een voorstel van onderwijskwalificatie 'graduaat in het informatiebeheer bibliotheek en archief' met 2 afstudeerrichtingen 'archief' en 'bibliotheek' te ontwikkelen. Dit voorstel van onderwijskwalificatie omvat de beroepskwalificaties 'archiefdeskundige' (niveau 5) en 'bibliotheekdeskundige/informatiedeskundige' (niveau 5) erkend op 26 januari 2018 en 13 maart 2015 door de Vlaamse Regering.

De wenselijkheid van de ontwikkeling van een onderwijskwalificatie

- De criteria van artikel 15/1, §2 van het decreet van 30 april 2009 betreffende de kwalificatiestructuur:

Maatschappelijke, economische en culturele behoefte

Het archiefbeheer van de lokale besturen kent al enkele jaren een gestage professionalisering. De verwachting is dat deze zich nog enige tijd zal doorzetten. Op verschillende plaatsen in Vlaanderen krijgen jonge archivariissen de verantwoordelijkheid om de archiefdienst uit te bouwen. De gevestigde instellingen tellen een vergrijzend personeelsbestand. De komende jaren gaat een grote groep medewerkers met pensioen. Tezelfdertijd is er een toenemende aandacht voor archiefbeheer en archiefzorg. Onder meer door het publiekrechtelijk archiefdecreet van 2010 worden openbare besturen en overheidsinstellingen ertoe aangezet om hun archief te professionaliseren.

De sector van de openbare bibliotheken kent een evolutie naar meer hooggeschoold personeel. Door het eerste bibliotheekdecreet van 1978 is de sector van de openbare bibliotheken op korte tijd sterk geprofessionaliseerd. De sector verwacht de komende jaren een grote uitstroom van mensen die kort na de invoering van het decreet in dienst kwamen.

De onderwijskundige en opvoedkundige context

De onderwijskwalificatie die de beroepskwalificaties bibliotheekdeskundige/informatiedeskundige en archiefdeskundige bevat, sluit aan bij het profiel van het hoger beroepsonderwijs. De onderwijskwalificatie heeft een duidelijke arbeidsmarktgerichte focus en komt tegemoet aan de evolutie en vraag naar meer hooggeschoold personeel in de (openbare) bibliotheek- en archiefsector. Momenteel bestaat in het hoger beroepsonderwijs, studiegebied sociaal-agogisch werk, een opleiding Bibliotheekwezen en documentaire informatiekunde. De onderwijskwalificatie Graduaat in het informatiebeheer: bibliotheek en archief, is inhoudelijk verwant met deze opleiding en sluit eveneens aan bij het studiegebied sociaal-agogisch werk. De competenties van deze onderwijskwalificatie zijn haalbaar voor de doelgroep.

Continuïteit in de (studie)loopbaan

In het secundair volwassenenonderwijs worden twee opleidingen aangeboden met betrekking tot de bibliotheek- en archiefsector: Initiatie archiefkunde en Initiatie bibliotheek-, documentatie- en informatiekunde. Deze opleidingen bereiden voor op een job als medewerker binnen bibliotheken en archieven of op een vervolgopleiding. Een vanzelfsprekende vervolgopleiding kan de om te vormen opleiding graduaat in het informatiebeheer: bibliotheek en archief zijn.

Verwachte instroom en uitstroom

De instroom in de bestaande opleidingen in het secundair volwassenenonderwijs en het hoger beroepsonderwijs is redelijk constant, met de laatste jaren een lichte daling. De verwachte in- en uitstroom voor de opleiding vanuit aanpalende opleidingen is voldoende. In de praktijk merkt men dat de instroom zeer divers is met redelijk veel zij-instromers in de graduaatsopleidingen. Ze schrijven niet altijd in vanuit een aansluitende vooropleiding.

Beschikbare materiele en financiële middelen en expertise en mogelijkheid tot samenwerking met andere instellingen, arbeidsmarkt of bedrijfsleven indien vereist

In het veld is er veel expertise en zijn er veel middelen beschikbaar waarvan de graduaatsopleiding gebruik kan maken. De mogelijke aanbieders van graduaatsopleidingen organiseren momenteel aanpalende opleidingen en hebben up-to-date infrastructuur en een uitgebouwd netwerk.

De studieomvang uitgedrukt in studiepunten

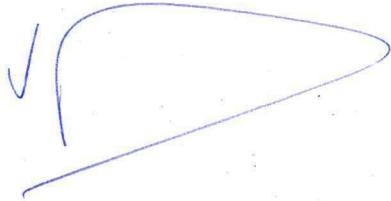
De studieomvang van het voorstel van onderwijskwalificatie 'graduaat in het informatiebeheer: bibliotheek en archief' bedraagt 120 studiepunten. Rekening houdend met de inhoudelijke differentiatie tussen de beroepskwalificaties waaruit het voorstel van onderwijskwalificatie bestaat, wordt de omvang van elke afstudeerrichting geschat op 25% van het totaal aantal studiepunten.

De benaming van de opleiding, de mogelijke (toekomstige) afstudeerrichtingen en het studiegebied in het hoger beroepsonderwijs waartoe de opleiding behoort

De hbo5-opleiding krijgt de benaming 'graduaat in het informatiebeheer: bibliotheek en archief' met afstudeerrichtingen 'archief' en 'bibliotheek'. De opleiding wordt ondergebracht in het studiegebied 'sociaal-agogisch werk'.

De verwantschap met bestaande hbo5-opleidingen

Het voorstel van onderwijskwalificatie 'graduaat in het informatiebeheer: bibliotheek en archief' is inhoudelijk verwant met de bestaande hbo5-opleiding 'Bibliotheekwezen en documentaire informatiekunde'. Deze hbo5-opleiding kan hiernaar omvormen.

A handwritten signature in blue ink, consisting of a stylized 'V' followed by a large, sweeping loop that ends in a horizontal line.

Ann Verhaegen
Administrateur-generaal AHOVOKS

25 april 2018